

Františkánská "misie" v Plzni

Kronika bratra Jiřího - 1996

Motto: Jednoho sobotního večera sedí tři bratři u stolu, a protože se jim nechce připravovat na zítřejší bohoslužby, povídají o tom, jaké by to bylo krásné odstěhovat se do poustevničky někam na Šumavu, daleko od lidí, nikomu neříct, kde jsme ...

"To nepůjde," přerušuje zničeho nic Jeroným snění, "Jiří by to hned napsal do své kroniky a poslal na všechny strany ..."

Začátek

Otec biskup František pozval do Plzně Menší bratry s tím, že by měli vybudovat jakousi misií na padesátitisícovém sídlišti Lochotín, kde dosud nefungoval žádný katolický kostel (jeden tam je - nově opravený gotický kostel Všech svatých, původní farní kostel Plzně - ovšem stranou sídliště, takže je k nedělním bohoslužbám nepoužitelný). Otec biskup měl představu nějaké netradiční pastorace, která by byla schopna oslovit i "zbylých 99% obyvatel" - jak rád říká o. biskup - kteří nechodí do kostela.

Náš provinční představený s tím souhlasil, neboť františkáni byli v Plzni po mnoho staletí, a když před dvěma lety Plzeň opouštěli, slíbil o. biskupovi, že se vrátí. Takto tedy slib splnil a poslal do Plzně tři mladé bratry: *Jeronýma* (33 let, 3 měsíce po kněžském svěcení, byl jmenován představeným nové komunity), *Šebestiána* (30 let, rok po kněžském svěcení) a *Jiřího* (26 let, laik, po skončení studia teologie má začít v Plzni civilní službu místo vojny). Nová komunita je tedy nejmladší i věkovým průměrem členů. O. biskup pro ni koupil hezký přízemní byt 4+1 v paneláku na sídlišti Vinice, které sousedí s Lochotínem.

1. kapitola

Jako první přijel do Plzně br. Jiří, a to na kole z Prahy, v neděli 1. září 1996 večer, aby druhý den ráno mohl nastoupit civilní službu na biskupství. Dělá tam "děvče pro všechno" - nákupy, stěhování, údržba, psaní na počítači, kopírování, vrátnice. Dvě až tři dopoledne v týdnu pomáhá prací všeho druhu v krásné Meditační zahradě (u Hrušků), což si velmi pochvaluje - že prý nedostala jméno náhodou.

Hned druhý den, 2. 9., přijel Jeroným z Liberce. Prvé dny věnoval vybalování a zařizování bytu (něco jsme sdělili po bývalém obyvateli P. Adamu Lodkovi), vrcholem jeho činnosti byla koupě pračky.

Tentýž den jsme byli pozváni na večeři k sestřím salesiánkám, které se přistěhovaly na "Vinici Páně" zároveň s náma, rovněž v počtu tří a do paneláku, ale až do 12. poschodí, asi 500m od nás.

Plzeň je zvláštní tím, že v ní žije spousta řeholníků (salesiáni, dominikáni, františkáni, nově Koinonia St. G. Battista (KGB) z Itálie) a téměř žádné řeholnice - když před dvěma roky přišly tři Školské sestry sv. Františka do salesiánské farnosti (zvláštní shoda!), byly jedinými řeholnicemi v Plzni. Po roce odešly a vystřídaly je tři Sestry sv. Josefa (nazývané "Tety Pána Ježíše", jde o mezinárodní komunitu z USA, Indie a Německa) a jedna Křížová sestra, starající se o o. biskupa.

Po večeři přišel také o. arciděkan Šťastný a snažil se nám předat co nejvíce práce ve farnosti. Mě a sestřím předal učení náboženství na devíti ZŠ, které jsme pak příštích 14 dní společnými silami obcházeli.

V prvním kole jsme s malou dušičkou obešli všechny ředitele (příp. zástupce), kterým jsme se snažili vysvětlit, o co nám jde, a že nejsme jehovisti. Někdy nás představili učitelům občanské výchovy či literatury, kterým jsme nabídli besedy o křesťanství resp. o Bibli v rámci jejich hodin. V druhém kole jsme s o nic větší dušičkou obešli třídu po třídě - vždy jsme řekli něco o křesťanství, zahráli písničku nebo sestry předvedli pantomimu. Bylo to vyčerpávající, ale bezprostřední ohlas dětí byl velký, což nás povzbudilo. Když jsme však po týdnu svolali případné zájemce a rozdali přihlášky, výsledek byl praubohý - z 50 tříd, které mi nakonec připadly, se přihlásilo jen 20 dětí v rozsahu od 1. do 9. třídy, většinou prváci a šestáci.

Když jsem se byl potom představit jejich rodičům byt po bytu, nepustili mě až na dvě výjimky přes práh a v jednom případě mi ani neotevřeli dveře a odmítli se se mnou bavit - přihlášku mám prý hodit do schránky.

Toto obcházení mělo však zajímavý plod - navázal jsem při hledání adres kontakt s mnoha dětmi, zvláště s žáky 6.C školy, v níž jedině jsem pak učení náboženství nevzdal (sestry salesiánky mi přezdívaly "rušič"). Ač tito šestáci nebyli věřící, po několik týdnů se mnou pravidelně a horlivě hráli fotbal a nacvičovali divadlo, které jsme pak na Mikuláše úspěšně zahráli prvňáčkům jejich školy a paní zástupkyni. Doufal jsem, že by časem mohli projevit zájem se něco dovědět o křesťanství, ale zatím z toho nebylo nic - zdá se mi, že zasáhl někdo z učitelů.

Jeroným se P. Šťastnému bránil úspěšněji, takže bratři kněží převzali jen Domov důchodců, kde každý pátek slouží mši, Léčebnu dlouhodobě nemocných a fakultní nemocnici na Lochotíně, kde navštěvují nemocné, nikoli však bývalý františkánský kostel, věznici, krematorium a zpovídání v katedrále. Tato sebeobrana bratří je nutná, chtějí-li si uchovat určitý misijní ráz své činnosti a nechťejí-li sklouznout do tradiční farní pastorace.

16. 9. začal Jeroným chodit na půl úvazku do práce. Měří radon, což je radioaktivní plyn, který ve vyšší koncentraci způsobuje rakovinu plic, a proto je jeho měření podmínkou ke kolaudaci jakéhokoliv domu. Jako jadernému fyzikovi je Jeronýmovi tato práce blízká (i když říká, že jezdit po Západních Čechách, zatloukat na polích sondy či strkat do bytů měřáky a pak měření vyhodnocovat by dokázal

každý průmyslovák), radši by však dělal nějakou "františkánštější" práci, např. sloužil jako sanitář v nemocnici (jako v noviciátě). Protože většina kněží Jeronýmovu potřebu civilního zaměstnání nechápe a i o. biskup ji jen toleroval, nařídili později naši představení Jeronýmovi, aby práci do května ukončil. Proto si také nehledá ono "františkánštější" zaměstnání.

Tentýž den, 16. 9., přijel z Uherského Hradiště bratr Šebestián, na kteroužto počest jsme pozvali sestry salesiánky k nám na večeři. Jeho příjezdem dostalo vybavování bytu nový spád a brzo byl objednan nábytek za poslední peníze, které jsme si do Plzně přivezli (cca 40 tisíc). Od té chvíle se musíme uživit a platit nájem za byt z našich platů, což je dohromady asi 13 tisíc měsíčně. I díky darům věřících jsme dosud neměli finanční potíže a jsme stále v mírnounkém plusu.

Když jsou v bytě dva kněží, můžeme v něm pravidelně od Po do Čt začít sloužit mši svatou, na kterou docházejí i lidé zvenčí, tu dva, tu pět, někdy nikdo, rekord je 18 lidí.

17. 9. uléhám s angínou na 14 dní do postele, když jsem si byl předtím zaběhat, na což jsou spolubratři už z Prahy zvyklí (což ovšem neznamená, že by je to neštvalo, zvláště pak některé), vyplašenější se zdají být Plzeňáci, soudě podle počtu pozdravů.

18. 9. si Jeroným se Šebestiánem hraje na CI-5 a hledají za skřípání kol (jízdnic - což je u Jeronýma co říct) po barech kluka, který utekl z domu. Informaci (vymyšlenou) kupují od cikánů levně za 200.- Kč. Nutno dodat, že Jeronýmova neláska ke kolům od toho dne stoupá, neboť prý svádějí lidi ke hříchu (Jeroným se bál zastavit na křižovatkách, že by nevyndal nohu z klipsen, proto jezdil na červenou!) U mě je tomu právě naopak - stává se ze mě cyklomaniak (např. jezdím do práce na kole, apod.).

V pátek **20. 9.** začínáme naší první rekolekci tím, že si večer stanovíme několik otázek o našem životě a činnosti a pak o nich v tichu rozjímáme. Šebestián si v rámci rozjímání objel na kole Lochotín, aby se s ním seznámil. Výsledkem je, že mám z kola **8** (samozřejmě, že nejel na svém!).

V sobotu dopoledne pokračujeme v rekolekci diskusí o stanovených otázkách, když tu náhle o půl dvanácté zazvoní zvonek a přicházejí z Říma dva apoštolové (Slovák a Ital, který neumí slovo česky) z Neokatechumenátu. Říkají nám, že nás Ježíš miluje a chce nám odpustit naše hříchy, pak čtou úryvek z evangelia, ke kterému nám chtějí říct pár slov, ale najednou nevědí co, tak jim Šebestián pomáhá. Nakonec s chutí jedí náš oběd a ptají se, kde tady bydlí salesiánky (před námi navštívili již několik kněží).

23. 9. odjel Šebesta do Polska na konferenci o misijích na sídlišti, kterou pořádají francouzští kněží (loni to bylo v Brně). Po čtyřech dnech se vrátil povzbuzen, prý to viděli všichni podobně, že je potřeba věnovat se co nejvíce lidem, kteří by pak pomáhali vytvářet živé farní společenství.

V sobotu **28. 9.** odpoledne dáváme Jeronýmovi k svátku dárek: posíláme ho vlakem na jeho zamilovanou Šumavu a dovolujeme mu, že se smí vrátit až v neděli večer. Když se vrátil, vyprávěl celý dojatý a rozzářený jako dítě, jak šel údolím řeky Křemelné, jak dýchal čerstvý vzduch a do očí se mu vpíjely barvy Šumavy. Nocoval v jakémsi seníku, který zkušeně našel, o snídani se rozdělil s myškou a u tábornického kafete vzpomínal na mládí (dědek stará!). Cestou sloužil mši na kameni nad údolím.

1. října nás navštívila metodistická paní farářka za účelem seznámení se. Tím začíná naše účast na poměrně živém ekumenickém hnutí v Plzni.

Jeroným na Šumavě

3. 10. nás o. biskup představil starostovi a místostarostovi Plzně 1 (Lochotína), s nimiž jsme jednali o možnostech našeho budoucího působení.

4. 10. proběhlo podobné setkání mezi námi, biskupem a našimi představenými (Matouš, Tonda a Michal). Byla zřízena nová (kvazi)farnost Lochotín, jejímiž faráři jsou společně Jeroným a Šebestián, který je moderátorem, tzn. že by měl společnou činnost řídit a zastupovat právně farnost. Zde bylo také rozhodnuto o ukončení Jeronýmovy civilní práce.

Ve tři v noci u nás z ničeho nic zazvonil zvonek a hle - přijelo na návštěvu spolčo z Prahy. Prý tam do půlnoci slavili svátek sv. Františka, a když už je dýl v klášteře nechťeli, rozhodli se, že nás navštíví v Plzni. Ještě, že byla sobota a mohli jsme se po probdělé noci vyspat!

6. 10. uspořádali sestry salesiánky u nás na Vinicích dětské odpoledne, do kterého nás také zapřáhly. Z našeho přízemního okna se vydávaly odměny, což naši sousedé nelibě nesli vzhledem k tomu, že polovina dětí (z celkového počtu asi 60) byly cikáni, kterých se ostatní dost bojí. Svou nevoli vyjádřili hned ten večer na domovní schůzi.

11.-13. 10. jsme se poprvé zúčastnili akce Diecézního centra mládeže (DCM), kterou pořádal jeho bývalý šéf Jaromír Jirásk a u Ladmanů v Janovicích. Říkám bývalý, protože jeho funkci převzala sestra salesiánka Dari.

Od 15. 10. jsme začali postupně navštěvovat různá společenství v Plzni, abychom je poznali: dvě společenství rodin u nás ve farnosti, několik společenství vysokoškoláků, charismatické společenství NOE, aj.

19. 10. jsme pomáhali vytvořit program pro mladé ve františkánském kostele v rámci Dne víry.

24.-27. 10. se účastníme další akce DCM, tentokrát se salesiánkami v Železné Rudě. Podnikli jsme tam několik asi 20km túr, a to nejen ve dne: noční změna letního času nás přivedla na nápad udělat v asi 10km vzdáleném, vojáky rozbořeném kostelíčku na Hůrce mši od 2⁰⁰ do 2⁰⁰, tedy "mimo čas". Oltář jsme narychlo postavili z cihel ve zbytku gotického portálu, neboť dovnitř nebylo radno vcházet. Děcka zatím rozjímaly, každý o svém citátu z Bible s hořící svíčkou v ruce, a pak těmito svíčkami ozdobily portál.

Po mši dal Šebesta kolovat "volačo páleného" na zahřátí, což se ukázalo být nepříliš prozíravé, protože někteří pak pochodovali domů krokem ruských námořníků: "Adín šag naljévo, adín šag naprávo, adín šag vperjód, adín šag nazad" (předzpěvovaly sestry salesiánky; šag = rusky "krok" - pozn. překl.).

Dále jsme absolvovali půldenní brigádu v zahradě a duchovní program, který měly sestry velice hezky připravený. Z deseti přítomných "děcek" (14-17 let) se někteří později zapojily do našeho farního spolča mladých.

Následující den využíváme toho, že je státní svátek, zůstáváme v Žel. Rudě a chceme si udělat o samotě rekolekci, což se ovšem ukázalo nemožné, a proto si děláme další celodenní výlet.

1. listopadu je v našem kostele Všech svatých pouť, mši slouží o. biskup. Pro rodiny s dětmi jsme však pouť přeložili na následující den (sobotu) odpoledne: po mši máme pro cca 50 přítomných dětí připravený program na nedaleké zahradě u Kašů. Jeho vrcholem byla jízda na lanovce (dva stromy, lano, kladka, horolezecké úvazy).

3. 11. slouží bratři první mši svatou v Lochotínském pavilónku, který si za tím účelem pronajímáme na celé nedělní dopoledne (za 300.- Kč) - po mši vždy hodinku posedíme a popovídáme u kafe. Napoprvé přišlo asi 40 lidí; postupně jich přibývalo, až na Nový rok bylo cca 110 lidí - víc už se do pavilónku nevejde, proto uvažujeme o zavedení druhé nedělní mše.

Empírový pavilónek, dříve nazývaný "Síň přátelství", je jedinou z komplexu lázeňských budov postavených na Lochotíně kolem r. 1835 plzeňským purkmistrem M. Kopeckým, která přežila stavbu lochotínské silnice. Starosta chtěl z Plzně udělat podobné lázeňské město jako jsou třeba Mariánské Lázně nebo Karlovy Vary. Vybral si Lochotín, kde vyvěral léčivý pramen, a kromě samotných lázní zde založil ještě park, botanickou zahradu a ZOO, které jsou přímo pod našimi okny.

5. 11. shlédla naše komunita Maryšu v Komorním divadle.

7.-9. 11. se Jeroným se Šebestiánem zúčastnili setkání mladých bratří s věčnými sliby v Brně. Rokovali o tom, co cítí v našem řádě jako ne dobré, a co naopak jako naději do budoucna.

10. 11. byl Šéba v Řezně žebrot peníze pro naši farnost. Chtěli bychom totiž koupit část bývalé mateřské školky na Lochotíně*, kde bychom bydleli a zároveň by tam probíhal život farnosti. Panelákový byt není vhodný k takovému provozu a navíc je stranou Lochotína.

11. 11. jsem měl přednášku o křesťanství ve 4. třídě konzervatoře v hodině filosofie, po které následovaly v příštích týdnech dvě besedy.

12. 11. jsme vyslechli zajímavou přednášku o Romech ve sboru metodistické církve.

Ve St **13. 11.** se u nás v bytě poprvé sešlo spolčo mladých (cca 7 děcek ve věku 14-17 let). Vede je Šéba, ale chodíme mezi ně i Jeroným nebo já (uvolní-li mě z práce).

15. 11. jsme odvolili poslance do senátu a začali rekolekci společnou adorací. Uvědomuje si, jak nám takové ztišení (a vypnutí telefonu) chybí - vždyť polovinu všech večerů trávíme mimo domov, a i když jsme doma, máme často návštěvy.

Druhý den věnovali bratři sepisování zprávy ze setkání v Brně.

17. 11. pořádají sestry salesiánky již druhé dětské odpoledne (kolokíádu) na Vinicích, s kterým jim opět pomáháme (počet dětí byl podobný jako minule, i když většina neměla kolo). Večer káže Šebestián ve františkánském kostele, neboť tam terciáři slaví sv. Alžbětu Uherskou.

18. 11. mi praskl rám na kole, čímž jsem ho definitivně zrušil. Naštěstí mi rodiče koupí k Vánocům nové.

19. 11. si jdeme všichni tři zaplavat do bazénu; do konce roku jsme to stihli ještě asi dvakrát, přesto o tom ví celá Plzeň.

(*) Ke koupi biskupstvem došlo v dubnu 98.

20. 11. k nám přišel reportér z Plzeňského večerníku. Má svou představu o řeholnicích, kterou si nechce nechat vzít.

V Pá 22. 11. odjíždějí bratři se spolčem mladých na faru do Prusin, kde jsou přes sobotu. Já zase uléhám do postele, tentokrát však jenom na víkend.

25. 11. nám přinesl pan reportér ukázat svůj výtvar. Šebestián se do něho tak pustil, že z toho milý reportér začal mít strach. Asi to zabralo, neboť definitivní verze byla celkem slušná.

Ve Čt 28. 11. se u nás v bytě začaly pravidelně scházet maminky s dětma: Šebestián si povídá s maminkama o víře a pod., já si hraju s dětma.

29. 11. začínám spolu se salesiánama a sestrou Dari chodit jednou týdně na němčinu k "tetě Pána Ježíše", která je Němka.

1. prosince odpoledne začínáme pořádat v kostele Všech svatých pravidelné nedělní adventní setkání, při němž zpíváme a rozjímáme nad Písmem.

5. 12. hraji s dětma ze 6.C již zmíněné mikulášské divadlo.

6. 12. děláme se Šebestiánem Mikuláše v katedrále.

7. 12. pomáháme salesiánkám s Mikulášem na Vinicích.

9.-10. 12. se Šebestián účastní setkání kněží s o. biskupem v Žel. Rudě, na němž hledají nový model kněžského působení, probírají situaci na biskupství aj.

11. 12. promítá Voda Života v Loch. pavilónku film Ježíš, tak se tam jdeme podívat.

12. 12. začínáme rekolekci opět adorací.

13. 12. nás navštívilo 11 spolčáků z Uh. Hradiště a přespali u nás.

19. 12. mám tři přednášky v 1.-3. třídě konzervatoře o Vánocích a křesťanství v rámci obč. výchovy.

20. 12. se s Šebou účastním modlitebního ekumenického setkání duchovních v Západním sboru ČBCE.

24. 12. dopoledne mše v Domově důchodců; koledy hrají a zpívají mládež a děti.

Půlnoční jsme měli opravdu o půlnoci v kostele Všech svatých, koledy nám hrála jazzová skupina na harmoniku, kytaru, flétnu a lesní roh. Lidem se líbila, ani nechtěli jít domů.

26. 12. byla jedna ze salesiánek přeložena do Prahy, takže v Plzni zbyly jen dvě.

Navštívila nás paní redaktorka z rozhlasu a udělala s námi krátký rozhovor do křesťanského vysílání.

Večer nám zavolał kněz Jarda Hůle, že mu chce majitel diskotéky na Lochotíně předat dar pro církve a jestli bychom nešli s ním - a tak jsem byl poprvé v životě na diskotéce (v hábitě). Myslím, že to byl větší šok pro mě než pro děcka z diskotéky. Šebestián vystoupil na pódium, kde před tím vrtěla nahým zadkem tanečnice, a řekl děckám, že je jejich farář, z čehož byli všichni potěšeni.

27.-31. 12. se účastníme akce ve Vejprtech (Krušné Hory), kterou pořádají pro mládež sestry salesiánky pod hlavičkou DCM. Spíme v ZŠ, program byl více sportovní (lyže, boby, basketbal, rock-and-roll, aj.).

Na Silvestra jsme se vrátili domů a prožili jsme ho tak, že jsme se Šebestiánem šli hned spát (po 22.h) přes očividný nesouhlas našeho představeného.

6 - prosinec 1984

**KVAZIFARNOST —
Plzeň, Severní předměstí
PSČ 310 00, Na Vinicích, Brněn-
ská 20, tel. 53 80 13**

• Bohoslužby: pondělí — čtvrtek mše
svatá v 17³⁰

pátek — Domov důchodců mše sv.
v 15⁴⁵

neděle — Lochotínský pavilon mše
sv. v 9⁰⁰

• *Adventní odpoledne*

Zveme vás první až čtvrtou ne-
děli do kostela Všech svatých na
Roudné v 16⁰⁰ hod. na společ-
né zazpívání u adventního věnce
a předvánoční zamyšlení. *Srdečně
zvou bratři františkáni.*

**KŘESŤANSKÁ MATEŘSKÁ
ŠKOLKA**

— *Západní ulice 7 — Lochotín*
Každý první čtvrtek v měsíci v 15⁰⁰
hod. je bohoslužba slova s brat-
rem františkánem P. Šebou pro děti
v křesťanské mateřské školce.

Jsou zváni jak rodiče, tak i přátelé.

• *Omlouváme se sestrám salesiánkám*
— v minulém Farním věstníku byla
uvedena chybně jejich adresa.

**Adresa správná: Plzeň — Vini-
ce, Strážnická 14, 12.posch. PSČ
310 00 tel. 53 08 38**

**FARNOST SV. PETRA
A PAVLA V LITICÍCH**

• *Komunita Sv. Jana Křtitele se pře-
stěhovala.*

Působí ve farnosti v Liticích.

2. kapitola: rok 1997

Nový rok začínáme v Plzni s takovou spoustou sněhu, jakou nikdo nepamatuje už 15 let. Napadl těsně před Vánocemi a vydržel celý měsíc. Svah před našimi okny je stále plný bobujících dětí, zatímco já se můžu vyřádit na běžkách.

Dodatečně jsem si vzpomněl na jednu historiku, která se stala jednoho sobotního odpoledne v listopadu či prosinci loňského roku:

Pán s buldočkem

(Jeroným se Šebestiánem sedí u stolu v naší kuchyni a debatují. Z ničeho nic se někdo začne štrachat klíčem ve dveřích. Bratři si uvědomují, že to nemůže být Jiří, který je tou dobou v Praze, proto Šebesta střelhitě a potichu přiběhne ke dveřím a kukátkem pozoruje interventa. Vidí staršího pána v beranici, proto se odváží otevřít ...)

Šebesta: Dobrý den, přejete si?

Pán (zcela samozřejmě): Dobrý den, jdu domů. (Hrne se dovnitř a odepíná buldočka, kterého měl na řetízku; buldoček se jal pobíhat po bytě a očuchávat kde co, sledován pobouřeným Jeronýmem, kterému se nedaří psa chytit.)

Šebesta (hlasitě a pomalu, jak se mluví k nahluchlým lidem): Vy jste se asi spletl, vidíte - tady nebydlíte!

Pán (pohleděv na číslo bytu na dveřích): Ale ano, bydlím - číslo jedna!

Šebesta: A jaképak máte číslo vchodu?

Pán: Osmnáct.

Šeba (s úsměvem úspěšného detektiva): Ale tady jste v čísle dvacet, vy jste se spletl!

Pán (pokorně): Aha, tak to jsem se asi spletl! (a počíná se svlékat...!)

Šebesta (již bez úsměvu): Vy k nám jdete na návštěvu, že?

Pán (jakoby pro sebe): No, když tady bydlím!

(V tom začne Šebesta pána oblékat, otáčet ho a dojemně se s ním loučí. Jeroným vypuzuje z bytu psa, kterého se mu podařilo chytit. Pán pokračuje v obvyklé odpolední vycházce, tažen buldočkem. Od tohoto dne nás pak zdraví na ulici jako staré známé ...)

